

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THỊ MAI HƯƠNG

**KINH TẾ CÂY ĂN QUẢ VÀ VAI TRÒ
TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ ĐỐI VỚI NGƯỜI DÂN
HUYỆN PHỔ YÊN - TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SỸ KINH TẾ

Thái Nguyên, năm 2011

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THỊ MAI HƯƠNG

**KINH TẾ CÂY ĂN QUẢ VÀ VAI TRÒ
TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ ĐỐI VỚI NGƯỜI DÂN
HUYỆN PHỔ YÊN - TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Quản lý Kinh tế
Mã số: 60 - 34 - 01**

LUẬN VĂN THẠC SỸ KINH TẾ

Giáo viên hướng dẫn: PGS.TS ĐỖ THỊ BẮC

Thái Nguyên, năm 2011

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn thạc sỹ “*Kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên - tỉnh Thái Nguyên*” chuyên ngành quản lý Kinh tế, mã số 60-43-01. Luận văn đã sử dụng thông tin từ nhiều nguồn dữ liệu khác nhau, các thông tin có sẵn đã được trích rõ nguồn gốc.

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu đã được nêu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào hoặc chưa từng được công bố trong bất kỳ một công trình nghiên cứu khoa học nào khác.

Thái nguyên, ngày tháng năm 2011

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Mai Hương

LỜI CẢM ƠN

Sau quá trình học tập và nghiên cứu tôi đã hoàn thành luận văn này. Nhân dịp này tôi xin trân trọng cảm ơn sự tạo điều kiện và giúp đỡ của Ban giám hiệu, khoa sau đại học và các thầy giáo, cô giáo Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc PGS.TS Đỗ Thị Bắc đã đầu tư công sức và thời gian hướng dẫn, giúp đỡ tận tình trong suốt quá trình triển khai nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Trong quá trình thực hiện luận văn tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng chí tại địa điểm nghiên cứu, tôi xin cảm ơn.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới bạn bè đồng nghiệp và người thân trong gia đình với sự quan tâm động viên và tạo điều kiện về vật chất, tinh thần trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành trước những sự giúp đỡ quý báu đó.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái nguyên, ngày tháng năm 2011

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Mai Hương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG BIỂU, ĐỒ THỊ.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của luận văn	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của luận văn	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học vào thực tiễn của luận văn.....	3
5. Bố cục của luận văn.....	3
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	4
1.1. Khái niệm về phát triển kinh tế và vai trò, đặc điểm của cây ăn quả	4
1.1.1. Khái niệm về phát triển kinh tế.....	4
1.1.2. Vai trò và đặc điểm của cây ăn quả	4
1.2.3. Hình thức phát triển cây ăn quả	9
1.2. Vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân.....	11
1.3. Những nhân tố ảnh hưởng đến kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế của người dân	11
1.3.1. Nhóm nhân tố tự nhiên.....	11
1.3.2. Nhóm nhân tố kinh tế - xã hội	13
1.3.3. Nhóm nhân tố kỹ thuật.....	16
1.3.4. Các nhân tố tham gia trong sản xuất và tiêu thụ.....	17
1.4. Kinh nghiệm kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân trên thế giới và ở Việt Nam	18
1.4.1. Kinh nghiệm kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân ở một số nước trên thế giới	18

1.4.2. Kinh nghiệm kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế của người dân ở Việt Nam.....	20
1.5. Phương pháp nghiên cứu	23
1.5.1. Chọn điểm nghiên cứu	23
1.5.2. Phương pháp thu thập số liệu	24
1.5.3. Phương pháp phân tích đánh giá	27
1.5.4. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	28
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG KINH TẾ CÂY ĂN QUẢ VÀ VAI TRÒ TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ ĐỐI VỚI NGƯỜI DÂN HUYỆN PHỔ YÊN - TỈNH THÁI NGUYÊN.....	32
2.1. Các nhân tố ảnh hưởng đến kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên - tỉnh Thái Nguyên.....	32
2.1.1. Điều kiện tự nhiên của huyện Phổ Yên	32
2.1.2. Nhân khẩu và lao động của huyện Phổ Yên.....	38
2.1.3. Hệ thống cơ sở hạ tầng của huyện Phổ Yên.....	42
2.1.4. Điều kiện kinh tế của huyện Phổ Yên.....	45
2.1.5. Nhân tố kỹ thuật.....	48
2.1.6. Cơ chế chính sách.....	51
2.1.7. Đánh giá thuận lợi, khó khăn kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên - tỉnh thái nguyên.....	52
2.2. Thực trạng kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên - tỉnh Thái Nguyên.....	54
2.2.1. Tình hình về diện tích, năng suất, sản lượng cây ăn quả huyện Phổ Yên .	54
2.2.2. Tình hình cơ bản về tiêu thụ cây ăn quả.....	56
2.2.3. Tình hình đầu tư chi phí cho cây vải, cây nhãn tại huyện Phổ Yên	57
2.2.4. Kết quả và hiệu quả kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên	65

2.3. Đánh giá chung về tình hình cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên - tỉnh Thái Nguyên.....	71
2.3.1. Những mặt đạt được	71
2.3.2. Những mặt còn hạn chế	72
CHƯƠNG 3: PHƯƠNG HƯỚNG VÀ NHỮNG GIẢI PHÁP CHỦ YẾU KINH TẾ CÂY ĂN QUẢ VÀ VAI TRÒ TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ ĐỐI VỚI NGƯỜI DÂN HUYỆN PHỔ YÊN - TỈNH THÁI NGUYÊN.....	73
3.1. Những quan điểm, căn cứ, định hướng, mục tiêu kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên	73
3.1.1. Những quan điểm kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên	73
3.1.2. Những căn cứ kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên	74
3.1.3. Định hướng kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên	75
3.1.4. Mục tiêu kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên	77
3.2. Những giải pháp chủ yếu về kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên đến năm 2015	79
3.2.1. Giải pháp về thị trường tiêu thụ sản phẩm CĂQ của huyện Phổ Yên ..	79
3.2.2. Giải pháp mở rộng diện tích, thâm canh tăng năng suất và sản lượng cây ăn quả của huyện Phổ Yên.....	81
3.2.3 Giải pháp phát triển cơ sở hạ tầng nông thôn huyện Phổ Yên	82
3.2.4. Giải pháp tăng cường vốn đầu tư cho sản xuất CĂQ của huyện Phổ Yên..	83
3.2.5. Giải pháp ứng dụng kỹ thuật trong sản xuất CĂQ của huyện Phổ Yên	85
3.2.6. Các giải pháp về khuyến nông nhằm phát triển kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên	91

3.2.7. Giải pháp về khoa học công nghệ và bảo vệ môi trường	91
3.2.8. Vận dụng tốt các chính sách của Đảng và Nhà nước trong kinh tế cây ăn quả và vai trò trong phát triển kinh tế đối với người dân huyện Phổ Yên	92
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	96
1. Kết luận	96
2. Kiến nghị	97
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	100
PHỤ LỤC	102

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

TT	Chữ viết tắt	Chữ đầy đủ
1	A	Khấu hao
2	BQ	Bình quân
3	BVTV	Bảo vệ thực vật
4	C.cầu	Cơ cấu
5	CĂQ	Cây ăn quả
6	CNH - HĐH	Công nghiệp hoá, hiện đại hoá
7	DT	Diện tích
8	Đ	Đồng
9	ĐBSCL	Đồng bằng sông cửu long
10	GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
11	GO	Giá trị sản xuất
12	HQ	Hiệu quả
13	HQKT	Hiệu quả kinh tế
14	LĐ	Lao động
15	NLN	Nông lâm nghiệp
16	MI	Thu nhập hỗn hợp
17	P	Giá
18	Pr	Lợi nhuận
29	SL	Sản lượng
20	FC	Chi phí cố định
21	TW	Trung ương
22	T	Thuế
23	VA	Giá trị gia tăng
24	IC	Chi phí trung gian

DANH MỤC BẢNG BIỂU, ĐỒ THỊ

Bảng 1.1 Sản lượng và giá trị một số cây ăn quả trên thế giới năm 2008	19
Bảng 1.2. Một số đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội tại các điểm nghiên cứu	23
Bảng 1.3. Tổng hợp số liệu điều tra ở các xã nghiên cứu	26
Bảng 2.1 Khí hậu của huyện Phổ Yên	33
Bảng 2.2: Tình hình đất đai và sử dụng đất đai huyện Phổ Yên từ năm 2008 – 2010 ...	36
Bảng 2.3: Tình hình dân số và sử dụng lao động của huyện Phổ Yên năm 2008 - 2010	39
Bảng 2.4: Dân số và mật độ dân số các xã trong huyện Phổ Yên năm 2010 .	40
Bảng 2.5. Thực trạng cơ sở hạ tầng của huyện năm 2010	43
Bảng 2.6: Giá trị sản xuất các ngành kinh tế của huyện Phổ Yên năm 2008 – 2010.....	46
Bảng 2.7: Giá trị sản xuất các ngành nông nghiệp của huyện Phổ Yên năm 2008– 2010	47
Bảng 2.8 Diện tích, năng suất, sản lượng một số cây ăn quả chủ yếu của huyện Phổ Yên 2008 - 2010	55
Bảng 2.9. Chi phí đầu tư cho 1 ha cây vải KTCB của huyện năm 2010	58
Bảng 2.10. Chi phí đầu tư cho 1 ha cây nhãn KTCB của huyện năm 2010 ...	59
Bảng 2.11. Tình hình đầu tư thâm canh cho 1ha trồng vải qua các hộ điều tra của huyện năm 2010	62
Bảng 2.12. Tình hình đầu tư thâm canh cho 1ha trồng nhãn qua các hộ điều tra của huyện năm 2010.....	63
Bảng 2.13. Kết quả, hiệu quả kinh tế SX vải của huyện năm 2008 - 2010	66
Bảng 2.14. Kết quả, hiệu quả kinh tế SX nhãn của huyện năm 2008-2010 ...	67
Bảng 2.15. Tỷ lệ hộ dân có nhu cầu đầu tư cho các hoạt động sản xuất CĂQ.....	68
Bảng 3.1. Dự kiến diện tích, năng suất, sản lượng CĂQ đến năm 2015	82
Bảng 3.2. Dự kiến vốn đầu tư cây ăn quả của huyện.....	85
Bảng 3.3. Dự kiến đầu tư 1 ha nhãn trồng mới và thời kỳ KTCB của huyện	88
Bảng 3.4. Dự kiến đầu tư 1 ha vải trồng mới và thời kỳ KTCB của huyện ...	89
Đồ thị 2.1 Tình hình lao động của huyện năm 2008 - 2010	41